

ШЭМЕТАВА

сядзібна-паркавы комплекс

Першае ўзгадванне – XV ст., вядома як Шэметаўская сядзіба.

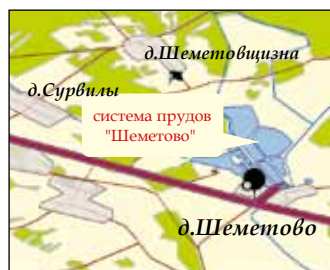
Пачатак XX ст. – у 1904 г. у маёнтку налічвалася 103 жыхары, тут знаходзіліся цагельня, вадзяны млын, алейня, кузня, лядоўня, вядлярня, дзейнічала авансава-крэдытная суполка.

Наш час – дзейнічае касцёл, захаваліся плябанія, званіца, фрагменты гаспадарчых сядзібных пабудов; рэканструявана і дзейнічае сістэма рыбагаспадарчых сажалак, інвестплянцоўка з мэтай аднаўлення сядзібнага комплексу.

Рэшткі сядзібы (засталіся рэшткі гаспадарчых пабудов)
Фрагменты усядзьбы (сохранились остатки хозяйственных построек)

54°56,11' с.ш., 26°41,24' в.д.

Рэшткі будынка бровара
Фрагменты здания
спиртзавода

Дзеючы касцёл
Действующий костел

Шэметаўская сядзіба вядома з XVI ст., адна з самых старажытных сядзіб на тэрыторыі Беларусі, назва якой пайшла ад прозвішча першых гаспадароў рода Шэмет, гэта складаны комплекс сузалежных архітэктурных і прыродных элементаў. За сваю гісторыю сядзіба змяніла шмат уладальнікаў, апошнімі (амаль паўтара стагоддзя – да 1942 г.) былі Скірмунты, пры якіх адбылася значная яе перабудова.

На двухкіламетровай адлегласці ад сядзібы знаходзілася мястэчка Шэметава (зараз – вёска), злучаныя паміж сабой пад'язной алейя (захавалася),

Палац (зараз не існуе) / Усадебный дом (не существует)

пракладзенай паміж ставамі, якія займалі плошчу прыкладна 190 га (100 га захавалася).

Гэтая сістэма штучных сажалак – самая вялікая ў Беларусі сярод пабудаваных у XVIII ст. У цяперашні час – гэта рыбагадавальнік, яго прызначэнне галоўным чынам – вырошчванне моладзі рыб для зарыблення вадаёмаў Нацыянальнага парка «Нарачанскі».

Для шэметаўскай сядзібы характэрна абасабленне палаца і гаспадарчага двара. З усіх пабудов на тэрыторыі сядзібы захаваліся мураваны касцёл, плябанія, гаспадарчыя будынкi (свіран, кузня, бровар), узведзеныя з чырвонай цэглы і бутавага каменю. Вылучаецца будынак бровара з двух'ярусным рызалітам і трохвугольным шчытом і дэкарыраванымі аркамі на галоўным фасадзе. Сядзібны дом (не захаваны) быў пабудаваны з лістоўніцы. Перад домам цягнуўся вялікі газон, абсаджаны стрыжанымі дэкаратыўнымі дрэвамі (лабірынт), пейзажны парк (20 га, захаваны часткова).

Касцёл Божай Маці Нястомнай Дапамогі – храм у стылі класіцызму пабудовы канца XVIII ст. Уражваюць сваёй прыгажосцю вітражы з амаль аб'ёмнымі выявамі святых шэметаўскага касцёла, якія выконвалі мастакі з Варшавы. У касцельнай крыпце спачываюць памерлыя знакамітых родаў Сулістроўскіх і Скірмунтаў. Перад касцёлам размешчаны помнік народнага драўлянага дойлідства – драўляная двух'ярусная званіца (XIX ст.).

Кузня / Кузница

Шеметовская усадба известна с XVI в. — это одна из самых древних усадеб на территории Беларуси, название которой пошло по имени рода первых ее владельцев — князей рода Шемет, — сложный комплекс взаимосвязанных архитектурных и природных элементов. За свою историю усадба сменила много хозяев, последними (почти полтора столетия — до 1942 г.) были Скирмунты, при которых произошло значительное ее архитектурное преобразование.

На двухкилометровом расстоянии от усадбы находилось местечко Шеметово (сейчас — деревня), которые связаны между собой аллеей (сохранилась).

Касцёл Маці Божай Нястомнай Дапамогі (канец XVIII ст.)

Костел Божьей Матери Неустанной Помощи (конец XVIII в.)

Плябаня / Плебания

Драўляная званіца / Деревянная звонница

Аллея пролегает между прудами, которые в XVIII в. занимали площадь около 190 га (100 га сохранилось). Эта система искусственных прудов — самая большая в Беларуси среди построенных в то время. В последнее время это рыболопитомник, его основное предназначение — подрачивание молодняка рыб для зарыбления водоемов Национального парка «Нарочанский».

Для шеметовской усадбы характерно обособление усадебного дома и хозяйственного двора. Из всех построек на территории усадбы сохранились каменный костел, плебания, хозяйственные здания (амбар, кузница, спиртзавод), построенные из красного кирпича и бутового камня. Выделяется здание спиртзавода с двухъярусным ризалитом и треугольным щитом и декорированными арками на главном фасаде. Усадебный дом (не сохранился) был построен из лиственницы. Перед домом располагались большой газон, обсаженный стриженными декоративными деревьями (лабиринт), пейзажный парк (20 га, сохранился частично).

Костел Божьей Матери Неустанной Помощи — каменный храм в стиле классицизма постройки конца XVIII в. Впечатляют своей красотой оконные витражи с почти объемными изображениями святых шеметовского костела, которые создавали художники из Варшавы. В подземелье храма покоятся умершие знаменитых родов Сулистровских и Скирмунтов. Перед костелом расположен памятник народного деревянного зодчества — деревянная двухъярусная колокольня XIX в.

Гістарычная замалёўка

Праз шэметаўскія ўладанні працякае рака, якая мае некалькі назваў: Вяслава, Малінаўка, Перакоп, Шэметаўка. Калісьці яна была судходнай, па ёй праходзіў «кароткі водны шлях» з Вільні ў Полацк.

Касцельная крыпта
Костельная усыпальніца

Касцельныя вітражы
Костельныя вітражы

Касцёл Маці Божай Нястомнай Дапамогі. Фрагмент інтэр'еру
Костел Божьей Матери Неустанной Помощи. Фрагмент интерьера

Шэметаўскія сажалкі (выкарыстоўваюцца)
Шеметовские пруды (используются)